

Nowy Dziennik
wydawnictwo codziennie, raz w tygodniu w niedzielę i święta
ADRES
redakcja i administracja:
Kraków ul. Stradomska 13.
Nr. Telefonu 279, w nocy 1990
[Skrytka pocztowa 10] zwraca się do
KONTO
czek P. K. O. Nr. 141.123.
Wydawcą: Galicyjski Spółnik
Wydawczy w Krakowie.

Przedpisywanie w Krakowie: 14 K. — kwart. 41 K. — półrocze 78 K. — rok 144 K. — zagranicą: 16 K. — kwart. 48 K. — półrocze 84 K. — rok 156 K.
Cena ogłoszeń: 1 w. pol. 1 str. 0.80 [Mk. 2. 80]. Niedzielnym i świętym 1 w. pol. 1 str. 1.00 [Mk. 3. 00].
Zawieszanie ogłoszeń: 1 w. pol. 1 str. 0.50 [Mk. 1. 50].
Zawieszanie ogłoszeń: 1 w. pol. 1 str. 0.50 [Mk. 1. 50].

Nordau w Londynie.

Kraków, 17 grudnia.

(h) Nordau przybył do Londynu, a wraz z nim zajmie naczelną i kierującą stanowisko w naszym ruchu odrodzeniowym kierunku i rozmach, odpowiadający wielkości zarówno naszego ideału, jak i chwili dziejowej.

Od dwóch tysięcy lat przywykliśmy do cierpień dla naszych ideałów, cierpień często wprost nieludzkich, zawsze jednak wynikały one z biernego oporu i polegały na dobrowolnej rezygnacji z materialnych dóbr tego świata. Naród bronil się energicznie przeciw zagładzie, chcąc utrzymać status quo ante, nigdy jednak nie podjął czynnych prób radykalnego wyzwolenia. Dętyśiącletni mesyanizm miał charakter nawskrós bierny, pozostawiając ostateczne wyzwolenie decyzji i woli boskiej. Nieliczne próby czynnego mesyanizmu nie pozostawiły w dziejach żadnego prawie głębszego śladu. Stałiśmy się pasywiŃtami w najgłębszym tego słowa znaczeniu, „narodem zbyt słabym, by odżył, zbyt jednak silnym, by zginął“.

W naszym murze ghettowym powstał jednak wyłom, przez który z żywiołową wprost siłą wdzierały się fale życia zewnętrznego nie cierpiące trwałej węgucacji. Powstała alternatywa: odżyć lub zniknąć! Musiał ustąpić opór bierny, a zastąpić go musiała walka czynna. Powstał syonizm, a wraz z nim — wielka tragedia: Lud odczuł wielkie niebezpieczeństwo narodowe, porwał się do czynu, w masach nagromadziła się olbrzymia energia potencjalna, którą jednak — i w tem właśnie tkwi tragedia narodu wygnanego — trudno było bezpośrednio wykorzystać.

Stosunki z czasem się jednak zmieniły. UzyskaliŃmy możność wykorzystania wszystkich sił narodowych dla naszego wyzwolenia. Wielki czyn wymaga atoli nie tylko ryzyka, lecz i pewnych ofiar. Zemił się jednak nasz pasywiŃzm historyczny. Dziesiątki tysięcy ofiar ponosiłiŃmy, gdy chodziło o bierny opór i obronę życia gólusowego, a przeraziły nas drobne ofiary, wazyliŃmy każdy krok, gdy chodziło o czynną walkę, o wybudowę życia wolnego. A gdy stary Nordau, który (jeden z niewielu!) zdołał ocenić obecną chwilę z wyższego historycznego horyzontu, nie mógł się obojętnie przysłuchiwać „ostrożnym“ wywodom bojaźliwych i swym potężnym głosem krzyknął: „Lo zu haderech!“ — wówczas ludzie maluczy i ciałni atakowali go, zarzucając mu łamanie dyscypliny partyjnej, nie pojęli bowiem, iż bywają zdarzenia, które się nie dadzą ocenić przy stosowaniu tak ciasnej i drobnej miary.

Są chwile w dziejach narodów, kiedy poświęcanie całych pokoleń dla lepszej przyszłości dalszych pokoleń w żaden sposób nie jest ofiarą zbyt wielką, gdyż często byłoby całe nasze życie, gdyby nie indywidualna nasza łączność ze zjawiskami wyższymi, prawie że wiecznymi. W takich chwilach nie wolno nam mierzyć czynów i wysiłków naszych z czynami czasów spokojnych i powszednich. Miara dla czynów grup

Odpowiedź Niemiec na notę koalicji.

Wiedeń. PAT. Biuro kor. donosi z Paryża. Dziś przedpołudniem wręczyła niemiecka konferencja pokojowa generalnemu sekretarzowi konferencji pokojowej odpowiedź rządu niemieckiego na ostatnią notę koalicji w sprawie ratyfikacji traktatu pokojowego w Wersalu.

BERLIN. PAT. Biuro Wolfa. W odpowiedzi na notę z 8 bm. wysłał rząd niemiecki prezydentowi konferencji pokojowej w Paryżu odpowiedź, która w streszczeniu opiewa: Rząd niemiecki przyjmuje do wiadomości, że wedle zamiaru Rady najwyższej prawo wojskowych zarządzeń przymusowych będzie mogło być zastosowane tylko aż do wejścia w życie traktatu pokojowego i poczynany od tego punktu wypełnienie zobowiązań przewidzianych w protokole jest zagwarantowane tylko ogólnymi postanowieniami traktatu pokojowego, tudzież prawem międzynarodowym. Wobec tego odpadają wątpliwości, wyrażone przez rząd niemiecki z powodu ustępu końcowego.

Nota zajmuje się następnie sprawą zatopienia floty w Scapa Flow, przedstawiła, że rząd niemiecki nie dał do tego polecenia i że admirał Reuter zdecydował się na ten krok dlatego, ponieważ był mylnego zdania, iż zawieszenie broni ujęnęło i że nastąpił znowu stan wojenny. Rząd niemiecki oświadcza gotowość pokrycia szkody wynikłej z powodu zatopienia okrętów, nie jest jednak w stanie pokryć odeszkodowania przewidzianego w protokole 1 listopada.

Rezultaty obrad londyńskich.

Paryż. PAT. „Daily Telegraph“ omawiając wyniki konferencji londyńskiej stwierdza, że poczyniono wielki krok w kierunku zagwarantowania Francji bezpieczeństwa wobec wszelkich ataków nieprzyjacielskich. Można powiedzieć, że konferencja doprowadziła do nadzwyczajnego polepszenia sytuacji międzynarodowej. Należy w przyszłości powtarzać tego rodzaju zjazdy, aby stałe znaleźć krótkie rozwiązanie trudności europejskich.

Wiedeń. PAT. Biuro kor. donosi z Paryża: Na konferencji w Londynie osiągnięto ważne wyniki. Międzykoalicyjny aparat wojskowy, który miał być właściwie po ratyfikacji traktatu pokojowego rozwiązany, pozostanie nadal utrzymywany, a marszałek Foch zatrzyma jego kierownictwo. Także i Rada najwyższa będzie dalej odbywała swoje posiedzenia w Paryżu.

Wiedeń. PAT. Biuro kor. donosi z Londynu: Lloyd George oznajmił

zbierawych zawsze winna odpowiadać wielkości chwili dziejowej.

Odczuł to instyktownie lud żydowski, domagając się wielkich czynów, wypowiedział to ze zwykłą mu siłą i bez względu na wielki nasz Nordau. Cóż mogły dlań znaczyć jakikolwiek konwencje partyjne, skoro świadom był powagi chwili i wielkich możliwości. Nie był to występ opozycjonisty — przez Nordau'a przemawiały cierpiące masy żydowskie we ws hódniej Europie, przemawiała w nim zdecydowana wola ma-

Rząd niemiecki pragnąłby koalicji już teraz przedłożyć dowody, z których wynika, w jakich rozmiarach spełnienie postawionych żądań osłabia gospodarczą sprawność Niemiec.

Wiedeń. PAT. Biuro kor. donosi z Londynu, Z Paryża donoszą, że nowej delegacji niemieckiej nie będą przyznane ustne rokowania. Po zbadaniu odpowiedzi i delegatów, postawi Rada najwyższa swoje żądania co do popisania protokołu dodatkowego w formie ultimatum.

Sprawa Austrii w Paryżu.

WIEDEN. Biuro kor. donosi z Berlina: „Voss. Ztg.“ podaje za „Daily Mail“ z Paryża, że rząd francuski stoi w kwestyi austriackiej na stanowisku, iż koalicja musi postawić Austrię pod pewnego rodzaju międzykoalicyjną kontrolę i uważać wykonanie traktatu pokojowego, jakoteż sprawę zapomogową dla Austrii jako wspólne żądanie wszystkich uczestników koalicji. Inne rządy są jednak innego zdania i żądają odrębnego postępowania poszczególnych państw.

Wiedeń. PAT. Biuro kor. donosi z Paryża. Odjazd kanclersa Rennera i sekretarza stanu nastąpi prawdopodobnie w środę. Dr. Renner przyjął w pociągu dnia dzisiejszego różne osobistości, a po południu odwiedził prezydenta włoskiej delegacji Scialoję oraz Clemenceau.

wczoraj w Izbie gmin, że na konferencjach londyńskich przyznano Francji prawo rozpisania pożyczki w Anglii.

Niedopowiedzenia w komunikacie o naradach londyńskich.

H. Wiedeń. (Telefonem). Wied. B. kor. donosi z Mediolana: „Corriere della Sera“ pisze o konferencjach londyńskich: Optymizm oficjalnego komunikatu londyńskiego tyczy się zdaje się więcej gospodarczych punktów rokowań między Francją a Anglią, a mianowicie odnosi się on do dostarczenia węgla i udzielania przez Anglię kredytu bankowego dla Francji. Te rokowania są ukończone. Inne uchwały są więcej natury formalnej, niż merytorycznej. Ważniejsze sprawy nie są wspomniane w komunikacie a mianowicie: zobowiązanie jakie ma wziąć Anglia na życzenie Francji do obrony tejże przed jakimkolwiek nie spowodowanym napadem ze strony Niemiec, nawet jeżeli Stany Zjednoczone nie podpiszą traktatu gwarancyjnego. Kwestya Rjeki nie została rozwiązana; propozycje Anglii i Francji zostały ułożone w memoriale, który będzie przedmiotem narad w Paryżu między Clemenceau, Lloydem Georgem i włoskim prezydentem ministrów Nittim. W Londynie zastępował Włochy tylko minister spraw zagranicznych Scialoja.

dzieży żydowskiej do radykalnego ulżenia tym cierpieniom, jego śmiały występ był wyrazem żądań i dążeń żydowskich mas pracujących w Palestynie, żądanych wielkiej i zdrowej pracy palestyńskiej.

Nordau przybył do Londynu! Mniej teraz będzie „ostrożności“ i „wyrachowania“ w działalności, państwa może tu i owdzie ofiary — będziemy jednak za to szybszymi krokami zdążyć naprzód. Naród świadom jest wielkich swych żądań i chętnie te ofiary poniesie.

Lord Reading o stanowisku Ameryki.

WIEDEN. (Tel. wł.) Z Londynu donoszą: Lord Reading wygłosił po powrocie z Ameryki, gdzie bawił w specjalnej misji politycznej, w Oxford Brito-Amerykan-Club mowę, w której powiedział m. l., że praktyczną obecnego nastroju w Ameryce nie jest wcale przeciwieństwo albo wrogie stanowisko Ameryki wobec Europy, lecz „lutanzywny naturalizm“ amerykański, który z niechęcią odnosi się dotychczas do wszelkiej koalicji mieszczańsk. Wycofanie się i usunięcie się z Ameryki z Rady narodów, jest moralną i gospodarczą stratą dla całego świata, której skutków jeszcze dziś przewidzieć nie można.

Ameryka za republiką w Irlandyi.

Poważne położenie w kraju.

K. WIEDEN. (Telefonem). „Times“ donoszą z Waszyngtona, że komisya dla spraw zagranicznych Izby reprezentantów obradowała nad projektem ustawy, zalecającej do ustanowienia posła i konsula amerykańskiego w republice Irlandzkiej, czyli innymi słowy, że Stany Zjednoczone samierzają uznać żądania Dilavorena. „Times“ donoszą dalej, że Ameryka powitałaby z radością uznanie republiki Irlandzkiej ze względu na zasadę samookreślenia narodów. „Telegraaf“ donosi z Londynu o dalszych zamachach na urzędników policyjnych, których ofiarą padło 4 policyjantów. Wedle „Daily News“ jest położenie w Irlandyi bardzo poważne i zanosi się tam na wojnę domową.

WIEDEN. Pat. B. kor. donosi z Londynu: Lloyd George oznajmił na Interpelacye w Izbie gmin, że z dnem 21 grudnia przedłoży Izbie wniosek rządowy co do polepszenia administracyi w Irlandyi.

Żądania robotników angielskich.

L. Wiedeń. (Telefonem) Londyńskie „National News“ omawiają trudności grożące ze strony robotników angielskich. Związek robotników kolejowych, transportowych i kopalnianych domaga się natychmiasowego upaństwowienia wszystkich kopalń, grożąc, że w razie niespełnienia tego żądania zainicjuje ogólny strejk.

Niepokojąca choroba Wilsona.

L. Wiedeń. (Telef.) Z Zurychu donoszą: Choroba Wilsona budzi w Stanach Zjednoczonych coraz więcej zaniepokojenia, ponieważ Wilson nie może spełniać obowiązków związanych z jego urzędem. Senat ma wysłać specjalną komisję dla zbadania, czy stan zdrowia dozwala Wilsonowi na zajęcie się sprawami państwa. W agendach wewnętrznych i zewnętrznych panuje chaos, z powodu którego także państwa koalicyjne wyrażały swe niezadowolenie. Senat ma wystosować do wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych prośbę o objęcie spraw i funkcji wchodzących w zakres działania prezydenta.

Kongres żydowski w Ameryce.

LONDYN. Z Nowego Jorku telefonują: W całej Ameryce odbywają się zebrania z żądaniem zwołania amerykańskiego kongresu żydowskiego. Możliwym jest przeto, że posiedzenie kongresu odbędzie się z końcem stycznia lub początkiem lutego.

Exposé premiera — w czwartek.

WARSZAWA. Tel. wł. Poczynając od czwartku b. tygodnia odbędzie się trzy z rzędu posiedzenia plenarne Sejmu: w czwartek, piątek i sobotę.

Będą to ostatnie posiedzenia przed sesjami świątecznymi.

Na czwartkowym posiedzeniu przedstawi się Sejmowi nowy gabinet.

Premier p. Skulski wygłosić ma program polityczny nowego rządu.

Z sejmowej komisji konstytucyjnej.

WARSZAWA PAT. Komisja konstytucyjna pod przewodnictwem p. Stychla przyjęła według referatów p. Rataja następujący projekt konstytucji, odnoszący się do terminu sesji sejmowej, ukonstytuowania się sejmowi, sprawozdań jego obrad, nietykalności, prawomocności i uchwał ustanowienia komisji początkowania ustaw.

Zmiany w ministerstwach.

WARSZAWA. (Tel. wł.) W sferach politycznych kursują pogłoski, jakoby w niedługim czasie miały nastąpić zmiany na stanowiskach podsekretarzy stanu. Mówią o dymisji podsekretarza stanu Ministerstwa spraw wewnętrznych p. Beka. Wśród kandydatów na podsekretarza stanu wymieniają kilku osób, jak np. dra Wł. Kierska na podsekretarza min. spraw wewnętrznych i p. Wł. Grzędzielskiego na podsekretarza min. sprawiedliwości.

Sprawy przesłał ministerium kultury i sztuki, tudzież min. ochrony zdrowia do tej chwili jeszcze nie przesadzono.

Przyszły leader Nar. Zjednoczenia Ludowego.

WARSZAWA. Tel. wł. W kołach sejmowych duże zainteresowanie budzi sprawa kto stanie na czele Polskiego Zjednoczenia Ludowego na miejsce p. Skulskiego, który mianowany został prezesem ministrów.

Jako na przyszłego lidera Klubu wskazują p. Dubanowicza; wczoraj odbył w Sejmie dłuższą naradę z p. Dubanowiczem p. Skulski.

Wojna Polski z Petlurą skończona.

WARSZAWA. W „Przeglądzie Włocznym” czytamy w depeszy z Równa: Po powrocie z najdalej wysuniętych placówek, korespondent nasz donosi, iż wojnę z Petlurą należy uważać za sfinalizowaną.

Nowe wypadki nie są jednak wyłączone, gdyż front nasz styka się bezpośrednio na wschodzie z bolszewikami, a na południu z Denikinem.

Armia Petlury w rozsypce.

L. Wiedeń. (Telef.) „Hol. News Bureau” w Hadze donosi z Moskwy, Armia Petlury znajduje się w zupełnej rozsypce, 5000 jego żołnierzy przeszło na stronę wojsk czerwonych.

WIEDEN, PAT. Tel. Cemp. donosi z Paryża: Dzienniki donoszą z Bukaresztu, że wojska Denikina wkroczyły do Mohylewa. Wielu członków rządu ukraińskiego, pomiętych nimi prezydent ministrów, uciekli poza Dniestr. W ich towarzystwie znajduje się również Wilhelm Habsburg, który był przydzielony do sztabu Petlury.

Wojska Petlury znów urządzają pogromy.

Warszawskiemu kom. nielenia pomocy ofiarom wojny na Ukrainie (Królewska 51) donoszą, że przed urzeczami tygodniami, gdy Petlura zmuszony był opuścić Konstantynów w gub. wołyńskiej, wojska jego dokonały ponownie pogromu na ludności żydowskiej.

Rabowano dobytek Żydów, do ofiar krwawych jednak nie doszło, gdyż przedsięwzięte zostały środki ochronne. Natomiast w Fleszynie (gub. podolska) hajdamacy wyrzucili przeszło stu Żydów.

Bolszewicy urządzili straszny pogrom Żydów w Kursku.

H. Wiedeń. (Telefonem) Wied. Biur. Kor. donosi z Paryża: Według depeszy otrzymanej przez „Times” z Odessy mieli bolszewicy wymordować prawie całą ludność żydowską podczas zajęcia miasta Kurska. Inteligencja żydowska, jakoteż osoby, należące do bogatszych sfer mieszczańskich, zostały postawione przed trybunał rewolucyjny i po krótkiej rozprawie rozstrzelane.

Rozbicie rokowań kopenhaskich.

WARSZAWA. Korespondent paryski „Kuryera Porannego” donosi: Depesza ze źródeł angielskich w Kopenhadze stwierdza, że delegat angielski O'Grady nie mógł doprowadzić do żadnego zadawalającego rozwiązania pertraktacji z pełnomocnikiem bolszewickim Litwinowem. Litwinow najwyraźniej dążył do rozbicia rokowań i dawał do zrozumienia, że bolszewikom bardzo mało zależy na wymianie jeńców angielskich w zamian za swoich agentów.

Pomimo wrażenia jakie ta depesza sprawiła Lloyd George oświadczył Poincaremu, że parlament angielski odmówiłby uchwalenia specjalnego budżetu dla podtrzymania Denikina. Podesza wojny — mówił Lloyd George — było to możliwe do przeprowadzenia w charakterze wydatków wojennych. Dział jest to według niego niemożliwe.

Francya stoi ciągle na stanowisku rekonstrukcji Rosji i zwalcza ideę konferencji poszczególnych rządów stworzonych na terytorium rosyjskim, ideę faworyzowaną przez Anglię. Sprawa ta jest przedmiotem obecnych omówień w Londynie. Dzienniki francuskie komentują narady Lloyd George'a i Clemenceau w Londynie zgodnie z naszymi informacjami, jako dalszy ciąg konferencji paryskiej.

Włochy zajmują się położeniem w Rosji.

WIEDEN, PAT. Biuro kor. donosi z Berlina. Według wiadomości z Rzymu zamierza rząd włoski wysłać komisję złożoną z parlamentarzystów wszystkich stronnictw do Rosji. Zadaniem tej komisji będzie zbadać obecne położenie kraju i zdać parlamentowi dokładną relację.

Węgry wtargną do Słowaczyny?

Praga. PAT. Dzienniki zamieszczają alarmujące wiadomości ze Słowaczyny. Dziś szereg dzienników twierdzi, że Horty wykona swoje pogroźki i że Słowaczynie grozi bezpośrednie niebezpieczeństwo. Rząd węgierski według tychże informacji ogłosił mobilizację 23 do 45 letnich. Granice Słowaczyny są zamknięte.

Przed zmianami w gabinecie francuskim?

H. WIEDEN. (Telefonem). Z Genewy donoszą: Utrzymują się uporcezywie pogłoski o mającym wkrótce nastąpić ustąpieniu francuskiego ministra skarbu Klotza, po części także z powodu tego, że Clemenceau powołał do Londynu ministra odbudowy Loucheura, który też wchodzi w rachubę jako przyszły minister skarbu.

W związku z podróżą londyńską Clemenceau pojawiła się też pogłoska o mającym wkrótce nastąpić zmianie na stanowisku francuskiego ministra spraw zagranicznych. Zwróciło powszechną uwagę, że w towarzystwie Clemenceau w Londynie znajdował się dyrektor oddziału politycznego w ministerstwie Berteloth, podczas gdy Pichon został w Paryżu. Ponieważ ostatnio zauważono także u Pichona objawy pewnego zmęczenia, przypuszczają, że Pichon wkrótce ustąpi, a na jego miejsce przyjdzie Berteloth, który też w ostatnich czasach samodzielnie opracowywał wszystkie najważniejsze sprawy.

Stan zdrowia Clemenceau.

PARYŻ. PAT. Havas. O stanie zdrowia p. Clemenceau komunikują: Dziś rano dokonano prześwietlenia promieniami Roentgena, a wieczorem badali chorego lekarze. O wyniku konsylium ogłoszono biuletyn donoszący, że prześwietlenie promieniami wykazało pęknięcie 8 żebra lewego, przy drobnym pęknięciu kości. Pośmiem niema żadnych komplikacji. Chorego odwiedził prezydent Poincare. Clemenceau przyjął również austriackiego kanclerza Rennera.

— L. (Telefonem.) W kołach politycznych pojawiają się wiadomości z Pragi, że dr Benes z początkiem stycznia rewizytuje dra Rennera w Wiedniu.

Dążenia do stworzenia jednolitego państwa niemieckiego.

H. WIEDEN. (Telefonem). Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu pruskiego wniosły partie większości wspólną rezolucję, w której wzywają rząd pruski, aby wszedł w porozumienie z innymi rządami niemieckimi w sprawie stworzenia jednolitego państwa i rządu niemieckiego.

Ochrona Żydów w Rumunii.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Wiener Morgenztg” otrzymuje następujący telegram z Paryża: Rumunia podpisała traktat pokojowy, który zawiera ogólną klauzulę: „O ochronie Żydów”. Może to oznaczać, że podpisane zostały klauzule, które zawarte są w innych traktatach o ochronie mniejszości, albo, że Rumunia podpisała specjalną ogólną klauzulę o ochronie Żydów.

Warszawa. Korespondent paryski „Kuryera Porannego” donosi: Rząd Rumunii odniósł zwycięstwo w sprawie przywilejów dla mniejszości narodowych. Utrzymana będzie dla wszystkich równość prawna. Zwycięstwo to odniosła Rumunia w zamian za kompensaty w zakresie nafty na rzecz Anglików.

Sukcesy syjonizmu.

Londyński „Jiddischer Express” donosi: Do Londynu wrócił z Palestyny dr Dreddelef Salomon, który tam był w charakterze kapitana wojsk angielskich. Dr Salomon był niegdyś przeciwnikiem syjonizmu, w Palestynie jednak radykalnie zmienił swoje stanowisko na korzyść ruchu syjonistycznego.

Dr Salomon wystąpił w ostatnich dniach zeszłego miesiąca na londyńskim zgromadzeniu żydowskim, odbytym pod przewodnictwem sefardyjskiego Chachama dra Gaetera. Dr Salomon powiedział m. i.: Jak wiadomo zabroniły angielskie władze okupacyjne wszelkiego handlu gruntem w Palestynie, aż do chwili, gdy kwestya palestyńska zostanie uregulowana przez konferencję pokojową. W ostatnich dniach jednak uzyskali syjonisci pewne koncesje gruntowe w Palestynie. Lord Allenby poczynił już ustępstwo syjonistom i pozwolił im objąć pewne obszary gruntowe koło Jeruzolimy dla własnych przedsięwzięć przemysłowych.

Herbert Samuel o realizacji syjonizmu.

„Manchester Guardian” pisze w korespondencji z Londynu: Syjonizm pozyskał w ostatnim czasie wielu zwolenników i sympatyków w żydowskich sferach arystokratycznych w Anglii. Jako dowód może posłużyć wielkie zgromadzenie odbyte 24 listopada w Londynie, na którym byli obecni słuchacze z takich sfer żydowskich, które dotychczas stały zdala od ruchu syjonistycznego. Na zebraniu tem przemawiał sir Herbert Samuel, który oświadczył, iż przed wojną mało się interesował syjonizmem. Gdy Turcy zaczęli brać udział w wojnie światowej, zainteresował się on jej losami. Wówczas dopiero poznał on niezbędną rolę syjonizmu i zaczął pracować około jego realizacji. Samuel opiera się na dwóch zasadach: politycznej i gospodarczej. Wogóle niezbędnym jest dla polityki angielskiej, by Palestyna znajdująca się w sąsiedztwie Egiptu, była zamieszkała przez naród lojalny i zaprzyjaźniony. Samuel wierzy, iż Palestynę, która tak dawno już uległa niszczeniu, będzie mógł odbudować tylko żydowski duch przedsiębiorczy, energia i kapitał żydowski.

Towarzystwo manufakturowe dla Palestyny.

W Londynie odbyło się pod przewodnictwem p. Aronsona zebranie, na którym uchwalono założyć towarzystwo manufakturowe dla Palestyny. Przewodniczący wskazał, iż natychmiast po podpisaniu pokoju z Turcją rozpocznie się wielka emigracja do Palestyny. Będzie naszym obowiązkiem znaleźć zajęcie dla imigrantów. Przy pomocy kapitału i wiadomości technicznych dużo można osiągnąć. Towarzystwo zostało założone. Akcja wyniosła będzie 10 funtów szterlingów.

Do pracy!

(Odezwa).

Sprawa Palestyny zbliża się ku realizacji. Prawda, nie w tem tempie, w którym my byśmy chcieli ją widzieć. To trudno — nie nasza w tem wina, ani też nie ponosi winy kierownictwo naszej organizacji, które nie tylko z poświęceniem pracuje, ale też z niezwykłą roztrzęsioną, godną latotnie pierwszorzędnych mężów stanu. Co Nahum Sokolow i Chaim Weizmann, a przy nich i pod ich kierownictwem cały szereg innych osobistości, bardziej w ukryciu pracujących, działali w ostatnich 3—4 latach, o tem się naród żydowski dopiero po latach dekadzie dowiedzie, a potomność podziwiać to będzie. Za naszymi dyplomatami nie stały uzbrojone armie, ani nie stała — jak to nasz przyjaciele na każdym kroku akcentują — potęga finansowa. Gdzieżby się tam potęga finansowa do nas zablakowała! Tak zwane „międzynarodowe żydostwo” znajduje się w swojej przeważającej większości jeszcze po dzień dzisiejszy po tamtej stronie frontu. Może dzisiejsi, w dwa lata po deklaracji Balfoura, istnieją między nami a nim pewnego rodzaju zawieszona broń. Nie strzelają tak ostrymi nabojami do nas, bo się trochę boją, ażeby czasem nie trafić w głowę jakiegokolwiek pana, z którym się trzeba dobrze liczyć. Za wielcy panowie okazali swoją szczerą sympatię dla syjonizmu i ujęli go w swoje ręce, jako rzecz pierwszorzędnej znaczenia politycznym, by jeszcze można było jawnie walczyć przeciw ruchowi syjonistycznemu. To jednak jest pewnym: ze strony międzynarodowego żydostwa, które się zazwyczaj identyfikuje z wielkim kapitałem światowym, nasi przodownicy nie mieli żadnego poparcia. Oni przyszli z gołymi rękami do panów świata w Londynie, Paryżu, Rzymie i Waszyngtonie.

Coż przez ich usta przemawiało i dlaczego ich słowa odniosły tak olbrzymi skutek? Wasak mówili z ludźmi, którzy tylko waga, tylko licza, a to, co oni przynieśli, należało do rzędu imponowalności, których ni ważyć, ni liczyć nie można. Przez ich usta przemawiał silny intelekt, przemawiała najwyższa styka, a przed tymi agentami mimo wszystko ludzie korzyść się muszą.

Tem godniejszym podziwu jest sukces dyplomatyczny, jaki nasz przywódca odnieśli. Ich niezmierną siłą etyczną i intelektualną świat cały będzie bez zastrzeżeń podziwiał, a naród żydowski zapewni im niesmiertelną wdzięczność, gdy kiedyś wiadomym się stanie cały szeroki zakres pracy, przez nich dokonany.

A jeśli ludzie mali zaczynają po swoim powątpiewać i przykładają swoją małą miarę do rzeczy tak wielkiej, tak cudownej, jaką jest odzyskanie Palestyny dla narodu żydowskiego, to chyba żaden syjonista, ani żaden Żyd, który zdołał wstąpić i wmyśleć się w cały ogrom koncepcji syjonistycznego programu, ich głosom posłuchać nie da. Stwierdzamy całym autorytatywnie, że deklaracja Balfoura pozostaje w pełnej mocy, owszem, ona została jeszcze bardzo znacznie rozszerzona, pogłębiona i skonkretyzowana. Obecnie znajduje się ona na drodze do realizacji, jakkolwiek tempo tej realizacji naszej niecierpliwość zrozumiałej, bo wywołanej smutkiem i tragicznym położeniem Żydów we wschodniej Europie, wyjada się nieco powolnym.

Sytuacja polityczna wszechświatowa, której nawet tacy mocarze, jak Lloyd George i lord Carson tak szybko opanować nie mogą, hamuje to tempo, ale nie, zgoda nie, nie jest i nie będzie w stanie, przeszkodzić pełnemu, a nawet stosunkowo dosyć rychłemu, urzeczywistnieniu zasadniczych postulatów syjonistycznych. W Palestynie powstanie „siedziba narodowa” dla narodu żydowskiego, która z czasem — prawdopodobnie znacznie krótszym, aniżeli się obawiają nasz domorośli, nałogowi pesymści — stanie się ciepłym i wygodnym gniazdem dla wielu milionów Żydów.

Od nas, zwykłych szeregowców, wymaga się teraz tylko pracy, wyjętej pracy przygotowanej, musimy w pierwszym rzędzie przygotować olbrzymie fundusze, któreby istotnie odpowiadały olbrzymiemu zadaniu, jakie ma być wykonane.

Mówimy teraz o funduszu narodowym. Czy sądzi ktoś, że uczynił zadość swoim elementarnym, najelementarniejszym obowiązkiem wobec narodu żydowskiego i jego przyszłości w Palestynie, gdy rzucał, niby od niechcenia, jakieś małe datki do puszek. Nie o zbiórki puszkowe teraz idzie, tylko o wielkie sumy. Kierownictwo organizacji w Londynie postanowiło, że fundusz naro-

dowy musi — mówimy wyraźnie i podkreślamy: musi! — w następnym roku przynieść jako minimum kwotę jednego miliona funtów szterlingów.

Rozporządziliśmy wielką i piękną rzecz: kolonię galicyjską. Naturalnie, że taka rzecz nie może być doprowadzona do skutku w zbyt krótkim czasie.

Do pracy wzywamy wszystkich, dla których syonizm jest więcej, aniżeli zabawką, dla których on jest treścią i celem życia.

Centralny Komitet Żyd. Funduszu Narodowego dla Małopolski w Krakowie.

KARÓL ROSENFELD.

Menorah.

Z portu krwawej Doll niosą morakie łale błędną łośź rozbitą, bezdomnego ludu,

Okreśł to Jucei, co w ojezycie strony Do Syonu niegdyś Przoćków Moc uniozła,

Tak w Chanukę smutnym ogniem wspom-nień płonie.

Strzeżmy czujnie światel złotych Jej ramieni! Bo gdy zgaaną — czarne skryją morakie

Z sali koncertowej.

Wieczór Ryszarda Straussa.

Inatytut muzyczny ma w tem ogromną zasługę, że realizując dawno odczuwaną potrzebę muzyki kameralnej, urządził wieczory, w których biorą udział najwybitniejsi artyści.

kwartet forreprelpanowy, sonata wiolonczelowa i pieśń wypełniły program. Kwartet i sonata są kompozycjami Straussa z przed roku 1885.

Ryszard Strauss jest skrajnym realista, którego muzyka odzwierciedla ludzkiego doświadczenie: naśladuje i portretuje.

Grany na wieczór kwartet, uderza świeżością i siłą, wykonali go pp.: Dr. Apte, Czop-Umlaufowa, Skarzyński i Paterski.

ZGRZYTY.

Koniec świata w Krakowie.

Koniec świata i koniec świata! Na sąd boski gramy fantazy.

Już paskarzy podła zgraja Wpada w uślońsk czarech kopyt; Niki kupować nie chce lej,

K O R E N.

KRONIKA.

Kraków, 16 grudnia.

Posiedzenia Rady m. odbędą się dziś i jutro o g. 5 pop. Na porządku dziennym: sprawa nowych opłat akcyzowych i ceglarskich.

nych dla artystów obu teatrów po 200, 300 i 400 K miesięcznie.

Zapis na Uniwersytecie Jagiellońskim. Prezyd. m. Krakowa otrzymał telegram od jednego z bankierów.

Małe biuro na święta wydrża skłipy rej-nosne po 20 nig na osobę w cenie 7 K 50 h za 1 kg za odciążeniem 56 doiniego edcinka legitymacyi zborowej.

Kasze łącznienna wyda magistrat z koń-cem tygodnia świeżożręto z pęwdu bowlen-spcznieia transportu nlyny nie mogą na święta kaszy pzygetw.

Groźba strajku generalnego w Zagłę-biu krakowskim Dyrektorowie kopali: Zęgl. krak. przesłali do prezydenta ministrów irady min. telegram, w którym wskazując na to, że najnie dotąd nie przydzielono górnikom najniezbędniejszszyc szcdek żywności za miesiąc grudzień oświadczą, że nie są w stanie powstrzymać strajku generalnego.

Z okazji upamiętnienia szkoły sa-wodowej żeńskiej w Krakowie odbyła się uroczystość szkolna, podczas której grono nauczycielskie złożyło dyrektorowi zakładu dr Wł. Wasergowi podziękowanie za jego gorliwe usiłowania celem powołania do życia tak ważnego w dzisiejszej dobie warsztatu dla podniesienia przemysłu kobiecego.

Z „Bagateli”. Zapowiadana premiera „Tancerki” gł. innej komedyi Lengye’a odbędzie się dziś wieczorem z p. Kozłowską w roli tyt. oraz p. Szasge w roli Maszy.

Z operetki w Nowościach. „Wice małżonek” Eyslera, należy treściwą swego libretta do tych operetek, w których nieprawdopodobieństwo „qui pro quo” i logika akcji wraz z niedzielnym wesołym młodzieńcem (Solnicki) machają kołach; muzyka zostaje na poziomie nieinteresującego walca (coż jest w walcu, jeżeli mu brak ładnej melodyi).

Wśród tego potoku ujemnych wrzeń uderza jako pociecha i łagodna dykcja i towarzysząca mu muzyka, która w sposób dowcipny i złośliwy, w sposób dowcipny i złośliwy, w sposób dowcipny i złośliwy.

Spektakl mistrzowski p. Walek-Walewski, który silną ręką trzymał orkiestrę i solistów. F. S.

Wielki wieczór muzykaino-wokalny na gwiazdkę dla żołnierza p.d protektoratem p. generała Symona nradzając słuchoacze i slichaczki kursów naukowych „Matura” w sobotę 20 grudnia b. r. o godz. 8 mej wieczorem w salach Kasyna wojskowego przy ul. Zybkiewiczza.

Zbiórka dla żołniersza w poln. Magistrat zezwolił krakowskiemu gł. Komitetowi wigilijnemu na dzień wojaka polskiego na nradzanie w dnach 17 i 18 bm. tj. w środe i czwartek publicznej zbiórki aktańdek pieniężnych po ulicach miasta oraz po większych lokalach publicznych na cele obdarzenia w dniu wigilijnym żołnierzy polskich w obozach.

Dotch. P. Kalman Keń złożył w naszej redakcyi w imieniu p. Elisasza Reissa z N. Yorku Kor. 500 na dom starców i Kor. 500 dla domu sierót przy ul. Dębowskiej.

REPERTUAR TEATRU J. SŁOWACKIEGO Środa: „Nina” Czwartek: „Azystent” Piątek: „Nerwowa” Sobota: „Nina” Niedziela pop. „Jeszcze wozorej” wiecz. „Nina”

REPERTUAR M. TEATRU POWIŻCZANSKIEGO Środa: „Białe fartuski” Czwartek: „Niobe” Piątek: „Baron cygański” Sobota: „Białe fartuski” Niedziela pop. „Siostra Helena” wiecz. „Potasz i Perlmutter”

REPERTUAR „BAGATELI” Środa: „Tancerka” Czwartek: p.p. „Hizpańska mucha” wiecz. „Tancerka” Piątek: „Tancerka” Sobota pop. III. przedstawienie dla dzieci. wiecz. „Tancerka”

REPERTUAR OPERETKI w „NOWOŚCIACH” Środa i „Wicemalżonek” Czwartek: „Polska krew”

Dział gospodarczy.

Układ wiedeńskiej pocztowej kasy oszczędności z Warszawską. (PAT. Pocztowa Kasa Oszczędności w Wiedniu zawarła z Pocztową Kasą Oszczędności w Warszawie układ, na podstawie którego polskie konta czekowe starego rachunku koronowego mają przejść do Pocztowej Kasy Oszczędności w Warszawie.

GIEŁDA KRAKOWSKA z dnia 16 bm.

Table with exchange rates for various currencies: Waleuty, Ofiar. ładano, transakcy; Marki polskie 132-142-136, 141, 138 Ruble sarskie po 100 rb. 500-195-205-200-201- „ drobne 350- Lei rumuńskie 350-

WIEDEN. PAT. Kursa austr. centrali dewiz z dnia 15 bm.: Amsterdam 5975 (13 bm. 5975), Berlin 365 (365), Bukareszt, Zurych 2975 (2975).

Giełda wiedeńska. WIEDEN. PAT. Kursa giełdy z dnia 16 b. m.:

Renta majowa — Austriacka renta koronowa 82- Renta lutowa 90- Węgierska renta koronowa 120, Losy tureckie 1296 Priorytety kolei południowej 1053, Anglo-bank 681,50, Bankverein 706, Bodenkredit 1850, Zakład kredytowy 1018 Depozytowy 710, Länderbank 1080, Merkur 888, Union-bank —, Zivnostenska banka 1578, Kolej północna —, Kolej południowa 512, Alpy 3000, Berg n. Hütten 8700, Krupp 1310, Poldhütte 2280, Pragerelcon —, Rima 2820, Skoda 1645, Zielonlewałki —, Apollo —, Fanto —, Galicyjskie Karpaty 9800, Galicya 11300, Shodnica —, Węgierski bank kredytowy —, Koleje austriackie —, Węgierskie koleje —, Koleje państwowe 4500.

Berlin. PAT. 15 bm. Dewizy: Wiedeń niestemplowane —, Wiedeń stemplowane 26 95 (27 65), Praga 83 90 (85 65), Budapest 32 55 (32 70).

ZURYCH, PAT. 15-go bm. Dewizy: Berlin 11/13 b. m.: 10.75, Wiedeń 3 (8), Praga 9 (9), Holandia 206 (201), Nowy York 550 (540), Londyn 25 50 (20 10), Paryż 49.75 (48 25), Medyolan 41 (39), Bruksela 52 (50 50), Kopenhaga 97 (96), Sztokholm 112 (107) Chrystyania 100 (90), Petersburg, Nadryt 104 (104), Buenos Ayres 224 (219), Nety koronowe stemplowane 350, niestemplowane 350 (350).

NADESLANE

Za rubrykę tę redakcyi nie odpowiada.

Dziś we środę podczas nabożeństwa chanukowego w templu odśpiewa pieśń liturgiczne

chór Sziru wzmacniony chórem templewym. Bilety do nabycia w księgarni Fortganga przy ul. Krakowskiej, w org. syońskiej Stradom 15 i u p. Schönerberga przy ul. Stradom, 1381

Ambulatoryum lekarsko-dentystyczne Dr. N. REISS Dział techniczno-dentystyczny H. STIEL

w Chrzanowie, (ob. dworca Löwenfelda.) Wykonuje wszelkie roboty w zakresie dentystyki wchodzące. Godz. ord. 9—12 przedpł. i od 2—5 popoł., dla ubogich bezpłatnie od 8—9 rano.

Advokat i obrońca w sprawach karnych Dr. ZYGMUNT HOFFMAN

KINO
„OPIEKA“
ZIELONA 17. Tel. 2474

Znakomita nowość!
Znana powieść o me-
lodyjnej operetce Falla
w 5 aktach

Program od wtorku 16 do wtorku 23 bm.
RÓŻA STAMBUŁU

W roli głównej nie-
zrównana diwa ope-
retkowa Fr. Massary.

Specjalnie w dniu powszednim o godzinie 4:30 popoł. w soboty, niedziela i święta o godz. 3 popoł.

Cały dochód
przeznaczony
dla inwalidów

Ze świata.

Osobliwa historia. Nasz wiedeński korespondent (L.) telefonuje: W znanej jako miejsce zborne paskarzy i waluciarzy kawiarni Adler na Schottenringu wyrwał pewien osobnik agentowi Tenzerowi portfel z 60.000 K, a następnie raził go wystrzałem z rewolweru. Ujęty przez publiczność i oddany w ręce policyjki zeznał, że nazywa się Józef Berkowicz, jest urzędnikiem handlowym i nienawidzi Żydów i waluciarzy. Przed śmiercią głodową chciał jednego przynajmniej z nich zabrać ze sobą. Charakterystycznym jest, że Berkowicz sam jest Żydem.

Akcja ratunkowa L. R. N. we Wiedniu. Żydowska Rada narodowa dla Niem. Austrii ogłasza sprawozdanie ze swej do tyczasowej akcji ratunkowej na rzecz żydowskich ofiar pogromów. Dotychczas wpłynęło 721.099 kor. Z tego oddano: 300.000 kor. 2 lwowskim ochronkom żydowskim, 100.000 kor. komitetowi ratunkowemu w Stanisławowie, 160.000 kor. na ciepłą odzież dla ofiar pogromów w małych miasteczkach wschodniej Galicji, 100.000 kor., jako wleczonego funduszu, którego odatki będą rok rocznie rozdane 4 sierotom pogromowym, 20.000 kor. dla 20 lwowskich sierot wojennych, 38.476 dla uchodźców przed pogromami z Galicji, Ukrainy i zachodnich Węgier do Wiednia. Reszta znajduje się w kasie.

Żytlowski — zdrow. Znany literat żydowski Sz. An-ski otrzymał od Ch. Żytlowskiego w Nowym-Jorku list, w którym Żytlowski zaprzecza wiadomościom o niebezpiecznej jego chorobie, ciężkiej operacji i t. p. Dr. Żytlowski był wprawdzie ciężko chory, obecnie jednak jest już zupełnie zdrow i wybiera się do Genewy na międzynarodowy kongres socjalistyczny.

Bibliotheca Mundi. (Biblioteka Świata) Pod tym tytułem przygotowuje znany Insel Verlag w Lipsku pod kierownictwem Stefana Zweiga wydanie wedle szereku zakrojonego planu seryi pierwszorzędnych dzieł wszystkich literatur oryginalnych: w języku niemieckim, francuskim,

angielskim, włoskim, greckim, hiszpańskim i hebrajskim.

Śmiertelność wśród dzieci w Czechosłowacji. Nasz wiedeński korespondent (L.) telefonuje: Według statystyki praktycznego towarzystwa opieki nad niemowlętami umiera w Czechosłowacji co 6—7 minut jedno dziecko niżej jednego roku.

Lot z Londynu do Australii. Lotnik angielski kapitan Ross-Smith, który 12 listopada odleciał z Hounslow koło Londynu, wylądował po 27 dniach, 21 godzinach w Australii przelutując przestrzeń 11.294 mil. Osiągnął rekord, za który rząd australijski wyznaczył nagrodę 10 tysięcy funtów.

Przedsiębiorstwo fabryczne poszu-
kuje młodego czło-
wieka z początkową praktyką biurową. —
Zgłoszenia z odpisami świadectw i poda-
niem wymagań wnosić należy do Biura o-
głoszeń F. Stattera pod A. G. 12. Kraków
Grodzka 13. 1323

Chłopca do praktyki biurowej po-
szukuje się
zaraz. Zgłoszenia w biurze ogłoszeń Feliksa
Stattera, Kraków, Grodzka 13. 1370

Rutynowany buchalter bilansista z
długoletnią praktyką w
rządowo uprawnionem biurze rewizyjnym i
buchalteryjnym firmy Tausig we Wiedniu
zakłada księgi, zestawia bilanse, prostuje
myślne zarachowania itp. Łaskawe zgłosze-
nia pod D. Holzer, Podgórze ulica Kal-
waryjska 45. 1362

Przybory umundurowania A. BROSS
Kraków, ulica Floryańska
L 44. Tuż przy bramie Floryańskiej. —
Telefon 3269. — Kupcom rabat. 1262

Zamienie 2 duże pokoje z ku-
chnią i komfortem na
większe za większą
dopłatą. Zgłoszenia pod „Zamiana“ do
Adm. N. Dz. 2775

Gmina wznanałowa Izrael w Sanoku
ogłasza konkurs na rabina z
kwalifikacją, wymaganą dla większych
miast. Bliższe warunki znajdują się w kan-
celaryi gminy Izraelickiej w Sanoku. Ter-
min wnoszenia podań na ręce przewodni-
czącego W Pana Dra S. Ornateina, do 1 go
lutego 1920. 1375

W sobotę dnia 13 bm. przecho-
dząc ul. Młodo-
wą zgubiono klucze z kasy ogniotrwałej,
jeden duży i trzy małe na łańcuszku. Za-
skawy znalazca zachce oddać je do firmy
Reich i Storch, Krakowska 4, gdzie otrzy-
ma 100 K wynagrodzenia. 2772

Mundantki piszącej biegle na
maszynie poszuku-
je kancelaryja a-
dwokata Dra Badera, Kraków, plac
Dominikański L. 2. 1375

Poszukuje się pokoju umeblo-
wanego z utrzyma-
niem lub bez. —
Zgłoszenia pod „M. S.“ do Adm. N. Dz.
2775

Dobrze sutywany magister o-
żeni się z pan-
ną, która mu pomoże do usamodziel-
nienia się. Średniotwo dopuszczalne.
Zgłoszenia do okaziełowa kwitu in-
seratowego nr 4588 do Administra-
cji N. D. 2722

HURTOWNY SKŁAD
NOWY
towarów kolonialnych oraz różnych cukier-
ków po cenach przynajmniej niższych przy
ul. Dietlowskiej 43, 106 Krakowskiej
D. A. AUERBACH i SKA. 2522

HURTOWNIA
PERFUMERYI

poleca wszelkie artykuły w zakresie
kosmetyki wchodzące jak; Pasty do
zębów, kremy dla twarzy, pudry, wo-
dę kolońską, brylantyny, wody toale-
towe, mydła toaletowe i do golenia
po cenach fabrycznych 1188

Maks Landwirth
Kraków, Dietlowska 40

Ważne dla wszystkich!
Żądajcie tylko znanych z dobroci wykwintnych
MYDEŁ TOALETOWYCH
wyrobu fabryki
„Helios“ w Warszawie
Wyrób przedwojenny. 1327 Wyrób przedwojenny.
Do nabycia we wszystkich perfumeryach,
droguerych itp

W. BUJANSKI, KRAKÓW.
DOM SPEDYCYJNY
i Biuro Komisowe.

Biuro główne:
ulica Andrzeja Potockiego 9, telefon 3218
Biuro miastowe:
Rynek główny, Hotel Dreźnieński, tel. 19
Uakuteżnia spejlycys krajowe i zagraniczne
Załatwia formalności cłowe i przywozowe.
Specjalny dział: Informacje taryfowe i rewizja
obliczenia listów przewozowych.
Przedsiębiorstwo przew. za meblami wozami opa-
tentowanymi, oraz przewóz i rozwóz zbioro-
wych przesyłek kupieckich. 1322
Własne składy do przechowania mebli i
towarów.

TO CHCE MIEĆ
swoją zegarek dobrze naprawiony
niech da do specjalisty zegarmistrza H.
Markowicza ul. Szeroka 38. II. piętro.
Ceny reperacji maksymalna 2518

**Nadszedł wielki transport za-
granicznych farb anolinowych**
do domu eksportowego farb i lakierów
Ozyasza Weinfeldta w Krakowie, ulica
Miodowa L. 8. 2733

ZŁOTO DENTYSTYCZNE
oraz wszelkie wyroby jubilerskie poleca
po umiarkowanych cenach 1377
S. Dogler Kraków, ul. Grodzka 31

Oddajcie swe zegarki i zegary do
naprawy jedynie do
Kooperatywy zegarmistrzów w
Krakowie, Stadom 23/II, która wyko-
nuje reperacje po cenach umiarkowanych
dobrze i szybko. **Reperacja z prawin-
cyli uskuteczniła się w ciągu dnia.**
2776

N. SCHERMANN, Kraków - Podgórze
ulica Twardowskiego 4. 1318

Representant na Kraków

ZORZA

NAJLEPSZA PRZEKUSZCZKA
PASTA do OBUWIA
IDEALNE KONSERWUJE
SKÓRĘ NADAJĄC JEJ
MIEKKOŚĆ I POLYSK.

WARSZAWA OGRÓDOWA 46

ELEKTRYCZNA FABRYKA DLA
OBRÓBKI DRZEWA oraz **LUPARKA**
do drzewa, specjalnie do rzutca
desek grubości od 5 mm. wwyż, 2762
skrzynie wszelkiego rodzaju także
heblowane i zbijane, ramki pod dachówkę itp.
K. Cukierman, Kraków
Miodowa 42. (obok toru kolejowego).

Biuro pośrednictwa pracy
Kobiety żydowskie
ul. Szeroka 3-6, Stradom 15
2776

Pamiętajcie w czasie Chanuka o żydowskim funduszu narodowym!